

План за работата на Отдел „Паразитология и тропическа медицина” за 2024 г.

Основни направления:

I. Научно-изследователска дейност:

1. Разработване и участие в научни проекти:

А) Дейности по проект **„Биологични и молекулярно-генетични проучвания върху инсектицидната резистентност на местни и инвазивни видове комари“** с ръководител гл. ас. Огнян Миков, дб, финансиран от ФНИ.

Б) Дейности по проект **„Проучвания върху клетъчния и хуморален имунен отговор при пациенти с остра и хронична форма на токсоплазмоза“** с ръководител проф. Искра Райнова, дмн, финансиран от ФНИ.

В) Дейности по проект **„Филогенетичен и генотипен анализ на *Enterobius vermicularis* и проучвания върху влиянието на паразита върху локалния имунитет на чревния тракт и възможността за бактериални ко-инфекции при опаразитени лица в България“**, с ръководител гл. ас. Елеонора Кънева, дб, финансиран от ФНИ.

Г) Дейности по проект **„Пещерите, като резервоар на нови и отново възникващи зоонози - екологично проследяване и метагеномен анализ в реално време“**, КП-06-Н51/9 от 16.11.2021 г.

2. Подготовка на резюмета за участие в XI Нац. Конференция на ЮБДИЕП, XXII конгрес на БАМ и други конгреси и конференции в страната и чужбина.

3. Публикуване на резултатите от научно-изследователската дейност в български и чуждестранни списания.

4. Участия в журита по докторски програми и конкурси за заемане на академични длъжности.

5. Приемане на отчетите по темите на докторантите на самостоятелна подготовка.

6. Изготвяне на годишния анализ за състоянието на паразитната заболяемост в страната.

7. Участие в НРЦ към НЦЗПБ

II. Учебно-преподавателска дейност – Планиране и провеждане на тематични курсове за обучение на специализанти, лекари-специалисти и лаборанти за повишаване квалификацията на кадрите на РЗИ, ДКЦ, МЦ, МДЛ и др.

За 2024 г. са планирани 5 курса за магистри–лекари и други медицински специалисти и едно индивидуални обучения по програмата за СДО на НЦЗПБ.

Участия на преподаватели от отдела в курсове, провеждани в други отдели на НЦЗПБ и в клиники на МУ-София.

Участия на преподавателите от отдела в обучение на студенти от V курс медицина към МФ на СУ „Св. Климент Охридски“ по медицинска паразитология и тропически болести.

Участие на хабилитираните лица в семестриален изпит по „Инфекциозни болести, епидемиология и медицинска паразитология“ на студенти V курс медицина към МФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

Участие на хабилитираните преподаватели в държавен изпит за специалност през месеците май и декември.

III. Лечебно – диагностична дейност – Извършване на платена диагностика по Наредба на МЗ по обръщаемост на пациенти, по договор с лечебни заведения в НРЛ „Диагностика на паразитозите“.

1. Осигуряване на високо качество на лабораторно-диагностичната дейност съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2001.

2. Прием на биологични материали и подготовката им за включване в различни методики (кръв, серуми, фекалии, еякулат, хрчка, утайки от пречиствателни станции, почва, месо за трихинелоза и др.).

3. Поддържане на серумната банка и разпределение на отработените серуми по нозологични единици.

4. Разработване на нови PCR техники за изолиране на ДНК от фекални проби и генотипиране на някои чревни протозои (*G. duodenalis*, *Blastocystis* spp., *Cryptosporidium* spp.) и хелминти (*Enterobius vermicularis*).

5. Изследване на местните щамове на *Pneumocystis jirovecii* за наличие на точкови мутации в гена, кодиращ дихидроптероат синтаза, отговорни за поява на резистентност към препаратите от първа линия на лечение на пневмоцистна пневмония (триметоприм-сулфаметоксазол).

6. PCR диагностика на клинични материали за токсоплазмоза, лайшманиоза, трихинелоза, малария, пневмоцистоза и др. по обръщаемост на пациенти, лечебни заведения, РЗИ и др.

7. Извършване на амбулаторни прегледи и консултации. През годината се планира осъществяването на прегледи и консултации на лица, суспектни за паразитно заболяване и такива, с предстоящо пътуване в страни, ендемични за тропически паразитози.

8. Медицински манипулации - взимане на венозна кръв за серологично и имунологично изследване; взимане на биологичен материал за морфологично паразитологично изследване и за посевка на хранителна среда

IV. Осъществяване на ефективен външен и вътрешен контрол на качеството на лабораторно-диагностичната дейност на паразитологични лаборатории в страната и чужбина.

1. Участие във външен контрол за качеството на диагностичната дейност на НРЛ „Диагностика на паразитозите“, провеждан от Instand – Германия.

2. Провеждане на контрол за качеството на диагностичната дейност на паразитологичните лаборатории в страната.

V. Изготвяне на спецификации за годишните заявки по обществените поръчки за 2024-20245 г. за медицински изделия, химикали, реактиви и консумативи.

VI. Експертна дейност

- издаване на експертни становища за НЗОК/РЗОК за консервативно лечение и противорецидивна химиопрофилактика на ехинококозата.
- изготвяне на експертни становища на координационния съвет по мед. паразитология по различни въпроси на МЗ, НЗОК и др.
- Експертна дейност за СЗО и Европейския център за контрол на заболяванията – участие в изготвянето и изпращането на данни в системата TESSY за паразитните заболявания, подлежащи на задължителна регистрация и съобщаване през изтеклата година.

VII. Организационно-методична и противоепидемична дейности – при възникване на епидемични взривове от трихинелоза, по отношение на висцералната и кожна лайшманиоза, по отношение на лечението на маларията и др.

VIII. Други дейности: Поддържане на паразитни видове на опитни животни и хранителни среди: 1) за диагностика и учебна дейност (*T. vaginalis*, *E. histolytica*, *B. hominis*, *A. castellani*, *A. polyphaga*, *T. equiperdum*); 2) за натрупване на биомаса и разработване на нови методи за диагностика на базата на ELISA, Western blot и провеждане на PCR (*T. gondii*, *T. spiralis*, *L. donovani*).

Изготвил:

Зав. отдел /проф. д-р Искра Райнова, дмн/